

POSTANOWIENIE

29 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 29 listopada 2023 r. w Warszawie
zażalenia P. D.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rybniku z 19 grudnia 2022 r., II WSC 9/22,
wydane w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko kuratorowi zmarłego D. D. i E. K.

przy interwencji P. D. po stronie pozwanej

o ustalenie ojcostwa

uchyła zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd drugiej instancji odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez pełnomocnika interwenienta ubocznego, ponieważ wykonując wezwanie Sądu do przedłożenia pełnomocnictwa do działania przed Sądem Najwyższym dołączył tylko 3 jego odpisy (dla dwojga pozwanych i dla powódki), bez odpisów do dołączenia do odpisów skargi przeznaczonych dla Sądu Najwyższego i Prokuratora Generalnego.

W zażaleniu interwenient zarzucił, że:

1. pełnomocnictwo z 17 stycznia 2020 r., w oparciu o które pełnomocnik działał przed wniesieniem skargi kasacyjnej, upoważniało do czynności przed Sądem Najwyższym,

2. nie został wezwany do usunięcia braku skargi przez dołączenie brakujących odpisów pełnomocnictwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pełnomocnictwo z 17 stycznia 2020 r. obejmowało umocowanie do wszelkich czynności procesowych w sprawie, a skarga kasacyjna jest czynnością procesową w sprawie. W orzecznictwie i doktrynie istnieje spór, czy postępowanie kasacyjne jest częścią postępowania, w wyniku którego zostało wydane orzeczenie zaskarżone skargą, czy też jest odrębnym postępowaniem. Spór ma praktyczny wymiar np. w kwestii przysługiwania odsetek od kosztów postępowania. Odsetki te przysługują w sprawach wszczętych po 7 listopada 2019 r. i w przypadku kosztów zasądzonych wyrokiem kasacyjnym spór przejawia się w ustaleniu daty wszczęcia postępowania: czy jest nią data wniesienia pozwu, czy skargi kasacyjnej. Jednakże niezależnie od stanowiska w tym sporze w art. 91 k.p.c. pojęcie „wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych” należy rozumieć szeroko, na co wskazuje objęcie zakresem umocowania także odrębnej sprawy wywołanej wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy.

Od 1 lipca 2023 r. art. 91 k.p.c., jednoznacznie stanowi, że zakres umocowania z mocy prawa obejmuje wniesienie skargi kasacyjnej, co jednak nie oznaczało zmiany stanu prawnego. Skoro przed 1 lipca 2023 r. zakres umocowania obejmował powództwo wzajemne, skargę o wznowienie postępowania i postępowanie egzekucyjne, to obejmował także postępowanie kasacyjne. Celem nowelizacji nie było rozszerzenia zakresu umocowania, lecz usunięcie błędnej praktyki sądowej.

Zatem wezwanie pełnomocnika interwenienta było zbędne, a złożone przez niego kolejne pełnomocnictwo tylko potwierdziło zakres umocowania powstały 17 stycznia 2020 r.

Ponadto brak formalny uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej tylko, jeśli uniemożliwia nadanie skardze biegu (art. 130 § 1 w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Pozostałe strony powinny znać dane pełnomocnika jednej ze stron, chociażby na wypadek powstania obowiązku bezpośredniego doręczenia pisma procesowego. Dlatego art. 126 § 1 pkt 2 i § 2 pkt 1¹ k.p.c. nakazuje wymienienie tych danych

w samym piśmie. Zapewnienie pozostałym stronom możliwości sprawdzenia prawidłowości pełnomocnictwa przemawia za tym, aby ponadto dołączyć odpis pełnomocnictwa do odpisu pisma, przy którym złożono pełnomocnictwo, niezależnie od zamieszczenia danych pełnomocnika w samym piśmie procesowym. Jednakże strona składająca skargę kasacyjną nie jest zobowiązana do dołączenia pełnomocnictw złożonych wcześniej. Zatem odpisy skargi dla Sądu Najwyższego i Prokuratora Generalnego co do zasady i tak nie mogą zawierać odpisów pełnomocnictwa i nie ma powodu do czynienia wyjątku dla pełnomocnictwa składanego dopiero wraz ze skargą kasacyjną, wystarczy zamieszczenie danych pełnomocnika w skardze. Brak odpisu pełnomocnictwa przy dwóch odpisach skargi kasacyjnej dla Sądu Najwyższego i Prokuratora Generalnego nie stoi na przeszkodzie nadaniu skardze biegu, a tym samym nie może stanowić podstawy odrzucenia skargi.

(A.T.)

[ms]